

Huvudman

Kungsbacka kommun
kommun@kungsbacka.se

Beslut

Datum 2025-12-05
Dnr SI 2025:10487
Sida **1 (11)**

Ärendet

Tillsyn av grundskolan Toråsskolan 4–6 i Kungsbacka kommun.

Beslut

Föreläggande

Skolinspektionen förelägger med stöd av 26 kap. 10 § skollagen (2010:800) Kungsbacka kommun att senast den **16 mars 2026** ha vidtagit nedan angivna åtgärder avseende brister rörande anmälan om kränkande behandling och utredning av upprepat ordningsstörande beteende. De vidtagna åtgärderna ska senast samma dag skriftligen redovisas till Skolinspektionen.

Om Kungsbacka kommun inte följer detta föreläggande kan mer ingripande sanktioner komma att aktualiseras.

Beslutet om föreläggande gäller omedelbart enligt 26 kap. 10 § tredje stycket skollagen. Beslutet om föreläggande får enligt 28 kap. 2 och 18 §§ skollagen inte överklagas.

Kungsbacka kommun ska vidta följande åtgärder

1. Se till att rektor säkerställer att det genomförs utredningar gällande de elever som upprepat har stört ordningen, uppträtt olämpligt eller gjort sig skyldiga till en allvarlig förseelse. Därefter ska det med utgångspunkt i vad utredningen visat, genomföras åtgärder för att få eleven att ändra sitt beteende. För varje sådan utredning som startas ska samråd ske med elevens vårdnadshavare. Rektorn ska dokumentera hur många utredningar som startats under perioden 5 december 2025 - 11 mars 2026. Denna dokumentation ska ges in till Skolinspektionen i samband med huvudmannens redovisning av vidtagna åtgärder. (5 kap. 9-10 §§ skollagen)
2. Se till att rektorn, vid minst ett tillfälle innan den 16 mars 2026 klargör skyldigheten för all skolpersonal att de vid kännedom om att en elev upplever sig utsatt för kränkande behandling ska göra en anmälan till rektorn. Huvudmannen eller den som huvudmannen utser ska dokumentera när informationen lämnats och på vilket sätt den getts. Dokumentation ska ges in till Skolinspektionen i

samband med huvudmannens redovisning av vidtagna åtgärder. (2 kap. 34 § och 6 kap. 10 § skollagen)

3. Se till att personal som får kännedom om att en elev anser sig ha blivit utsatt för kränkande behandling i samband med verksamheten anmäler detta till rektorn. Rektorn ska dokumentera hur många sådana anmälningar som inkommit och som anmälts till huvudmannen under perioden 5 december 2025 - 11 mars 2026. Dokumentationen ska ges in till Skolinspektionen i samband med huvudmannens redovisning av vidtagna åtgärder. (6 kap. 5 och 10 §§ skollagen)

Anmärkning

Skolinspektionen tilldelar med stöd av 26 kap. 11 § skollagen (2010:800) Kungsbacka kommun en anmärkning avseende brister rörande planen mot kränkande behandling. Kungsbacka kommun ska senast den **16 mars 2026** vidta de åtgärder som huvudmannen bedömer är nödvändiga för att avhjälpa påtalad brist. De vidtagna åtgärderna ska senast samma dag skriftligen redovisas för Skolinspektionen.

Beslutet om anmärkning får enligt 28 kap. 2 och 18 §§ skollagen inte överklagas.

Redovisning av åtgärder

Redovisningen av de vidtagna åtgärderna skickas via e-post till dokument.goteborg@skolinspektionen.se, eller per post till Skolinspektionen, Box 2320, 403 15 Göteborg. Hänvisa till Skolinspektionens diarienummer för ärendet (dnr 2025:10487) i de handlingar som sänds in.

Om ärendet

Skolinspektionen har utifrån uppgifter om eventuella missförhållanden hösten 2025 inlett en tillsyn av Toråsskolan 4–6 i Kungsbacka kommun.

I tillsynen har Skolinspektionen kontrollerat om verksamheten vid Toråsskolan 4–6 följer gällande bestämmelser om trygghet, studiero och arbete mot kränkande behandling.

Tillsynen har genomförts genom intervjuer med elever, lärare, personal i elevhälsan och rektor samt lektionsobservationer den 5 november 2025 och den 6 november 2025. Som en del av tillsynen har även dokumentation granskats, bland annat skolans planer mot kränkande behandling för läsåren 2024/25 och 2025/26 samt skolans ordningsregler. Huvudmannen har getts tillfälle att yttra sig över allt material av betydelse för beslutet.

Motivering av beslutet

Huvudmannen ansvarar för att utbildningen genomförs i enlighet med bestämmelserna i skollagen, föreskrifter som har meddelats med stöd av skollagen och de bestämmelser för utbildningen som kan finnas i andra författningar (2 kap. 8 § skollagen). Vidare ska huvudmannen se till att nödvändiga åtgärder vidtas om det framkommer att det finns brister i verksamheten (4 kap. 7 § skollagen).

Föreläggande

Studiero

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Både elever och lärare uppger i intervju att det inte alltid är studiero på lektionerna. Vidare beskriver elever och lärare hur lärare använder sig av olika strategier för att uppmärksamma eleverna på att studieron behöver förbättras och uppger att de ofta pratar om studieron i klasserna.

Personal i elevhälsan uppger i intervju att studieron är varierande beroende på klass och ämne. Vidare berättar personalen i elevhälsan att de stöttat upp i vissa klasser samt att de haft möte med alla som arbetar i en av skolans årskurser för att prata om hur de ska arbeta förebyggande för studiero men att det arbetet inte fungerat fullt ut. Rektor uppger i intervju att det, innan höstlovet, gjordes en trygghetsenkät som visade att studieron är varierande. Det har varit en tuff höst, säger rektorn och uttrycker att det syns i enkätresultaten. Rektor uppger även att det förebyggande och åtgärdande arbetet med studiero är ett återkommande inslag i verksamheten.

Skolinspektionen har tagit del av skolans aktuella ordningsregler. Eleverna uppger i intervju att de känner igen reglerna och att de har fått tycka till om dem på lektionerna och genom elevrådet. Lärare uppger i intervju att de och eleverna har fått vara med att ta fram och revidera reglerna. Rektor uppger att det är rektor som har beslutat om ordningsreglerna.

I samtliga intervjugrupper framkommer att det finns elever som upprepat stör studieron. Elever beskriver att det finns elever som inte lyssnar på vad lärarna säger och stör studieron genom att gå eller springa runt i klassrummet, prata med varandra, kasta sudd och kommentera andra elever. Lärarna berättar att det finns elever ur alla årskurser som har ett upprepat ordningsstörande beteende och som inte lyssnar när lärarna säger till. Lärarna berättar att de tagit upp att de har elever som upprepat

stört ordningen men att det inte alltid är lätt att få hjälp från elevhälsan eller ledningen. Oftast, uppger lärarna, får de svaret att det är läraren som måste ändra och skruva på sin undervisning, utan att den slutsatsen kommer från en utredning av orsaken till elevens ordningsstörande beteende eller observation av lärarnas undervisning. Lärarna uppger vidare att de inte känner till att det gjorts några utredningar gällande upprepat ordningsstörande beteende men att det har vidtagits åtgärder gällande en del av dessa elever som disciplinära åtgärder och att numera får en del elever stöd i mindre grupp.

Personal i elevhälsan uppger att det finns elever på skolan som uppvisar ett upprepat ordningsstörande beteende. De uppger vidare att det, för vissa av dessa elever, vidtagits åtgärder på grund av det ordningsstörande beteendet men att inga utredningar har gjorts gällande det upprepat ordningsstörande beteende samt att det inte är en form av utredning som de känner till eller fått uppdrag att utföra. Rektor uppger att det finns ca 15–20 elever på skolan som uppvisar ett upprepat ordningsstörande beteende och att det vidtagits åtgärder på individ- och organisationsnivå. Rektor uppger vidare att hen inte känner till att utredningar om upprepat ordningsstörande beteende ska göras och har därmed inte heller genomfört några sådana utredningar.

Rättslig reglering

Av 5 kap. 3 § skollagen framgår bland annat att alla elever ska tillförsäkras en skolmiljö där undervisningen präglas av studiero. Med studiero avses att det finns goda förutsättningar för eleverna att koncentrera sig på undervisningen. Huvudmannen ska säkerställa att det på skolenheten bedrivs ett förebyggande arbete som syftar till att skapa studiero.

Av 5 kap. 5 § skollagen framgår att det ska finnas ordningsregler för varje skolenhet. Ordningsreglerna och hur de följs ska regelbundet följas upp. Orsakerna till uppföljningens resultat ska analyseras. Ordningsreglerna ska utarbetas, följas upp och, vid behov, omarbetas under medverkan av eleverna. Rektorn beslutar om ordningsreglerna.

Av 5 kap. 9 § skollagen framgår att om en elev vid upprepade tillfällen stört ordningen eller uppträtt olämpligt eller om eleven gjort sig skyldig till en allvarigare förseelse, ska rektorn se till att saken utreds. Samråd ska ske med elevens vårdnadshavare. Om förutsättningarna för en utredning om särskilt stöd enligt 3 kap. 7 § är uppfyllda ska även en sådan utredning inledas.

Skolinspektionens bedömning

Skolinspektionen bedömer att det finns brister i skolenhetens arbete med att tillförsäkra eleverna studiero.

Av intervjuer med både elever och personal på skolan framgår att det finns elever som har ett upprepat ordningsstörande beteende vilket påverkar studieron negativt. I intervju med lärare, elevhälsa och rektor framkommer att det inte genomförts några utredningar gällande dessa elevers upprepade ordningsstörande beteende, vilket är en brist. I vissa fall har även åtgärder vidtagits trots att utredningar inte genomförts. Det är viktigt att det genomförs en utredning av det ordningsstörande beteendet eftersom eventuella åtgärder ska utformas med anpassning till den enskilde elevens behov och de förhållanden som råder i det enskilda fallet.

Av Skolinspektionens utredning framgår att skolan har aktuella ordningsregler vilka är framtagna i samråd med elever och beslutade av rektor. Skolinspektionen bedömer därmed att verksamheten uppfyller författningarnas krav gällande ordningsregler.

Åtgärdande arbete mot kränkande behandling

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Elever, lärare, personal i elevhälsan och rektor uppger i intervju att det sker kränkningar på skolan och att dessa är både verbala och fysiska. Elever uppger vidare att verbala och fysiska kränkningar sker varje dag och lärare uppger att det är de verbala kränkningar som är vanligast. Det sker fysiska kränkningar också, men de är få, säger lärarna.

Elever, lärare, personal i elevhälsan och rektor beskriver att de vuxna på skolan alltid agerar vid kränkande behandling. Elever uppger vidare att de känner sig trygga med att vända sig till de vuxna om det sker en kränkning och berättar att de vuxna alltid säger till den som kränkt och pratar med eleverna. Även lärarna uppger att de, förutom att de agerar vid kränkande behandling, också pratar med de aktuella eleverna. Rektor uppger att alla vuxna agerar vid kränkningar utifrån en gemensam rutin.

Eleverna uppger i intervju att de känner till vad en anmälan om kränkande behandling är, ger exempel på att de görs och att de utreds. En del elever uppger även att de tycker att lärare oftare borde anmäla och utreda kränkande behandling. Lärare, personal i elevhälsan och rektor uppger att det på skolan görs anmälningar om kränkande behandling, att de utreds och att det fattas beslut om åtgärder efter utredning. Personal i elevhälsan och rektor uppger vidare att alla anmälningar går till huvudmannen.

En del lärare uppger dock i intervju att all kränkande behandling inte anmäls. De gör först en bedömning av det som hänt och anmäler bara om de bedömt att något absolut inte är okej. Andra lärare uppger att eleverna måste känna sig kränkta för att de ska anmäla. En lärare uppger att om en elev känt sig kränkt men att de som lärare inte upplevt det som en kränkning så anmäls det inte. Läraren förklarar för eleven vad en kränkning är i stället för att anmäla eftersom det, enligt läraren, inte får gå inflation i anmälningarna. En annan lärare uppger att hen inte alltid anmäler kränkningar eftersom det ändå inte händer något och inte blir någon skillnad. Lärare uppger vidare att de avstår från att anmäla kränkande behandling då det ligger på dem att både utreda, fatta beslut och vidta åtgärder och att det finns lärare som utreder utan att anmäla.

Vidare uppger lärare att det inte finns en samsyn på skolan om vad en kränkande behandling är och att det är oklart när anmälan om kränkande behandling ska göras och när den inte ska göras. De uppger även att det finns två olika versioner att använda för anmälan om kränkande behandling och att det är lite krångligt att veta när de ska använda vilken version.

Personal i elevhälsan uppger i intervju att de tror att det finns en samsyn på skolan gällande vad en kränkning är. En personal i elevhälsan säger dock att några vuxna tror att de ska anmäla och utreda i absurdum. En annan personal i elevhälsan uppger att det finns flera vuxna som underrapporterar. Det sker, enligt personen fler kränkningar än de som anmäls och det förekommer att vuxna ser men inte anmäler. Vidare, uppger personal i elevhälsan, är det oklart vilka som ska och vilka som inte ska anmäla kränkande behandling. Rektor har bestämt att rastvärdar som ser att elever kränker varandra inte ska anmäla utan istället meddela de berörda mentorerna vilka i sin tur ska göra anmälan. Personal i elevhälsan ger vidare exempel på en incident då en rastvärd sett en elev kränka en annan elev och meddelat elevens mentor, som i sin tur inte gjort en anmälan om kränkande behandling.

Rektor uppger i intervju att det finns en samsyn på gruppnivå gällande vad en kränkande behandling är och att det bör vara tydligt och klart för lärarna vad som gäller samt var de ska anmäla kränkande behandling. Vidare uppger rektor att kränkande behandling oftast anmäls men att det kan hända att hen måste påminna någon i personalen om att anmäla en kränkande behandling. Rektor uppger vidare att den som ser en kränkande behandling ska anmäla den men att det finns ett undantag för personalen från fritidshem som oftast är ute på rasterna. De har fått till sig att de ska anmäla det vidare till mentorn, uppger rektor vidare. Det fungera oftast men det har hänt att kränkande behandling meddelats mentor som sedan inte gjort en anmälan, uppger rektor vidare.

Rättslig reglering

Av 1 kap. 5 § skollagen framgår att bland annat att var och en som verkar inom utbildningen ska främja de mänskliga rättigheterna och aktivt motverka alla former av kränkande behandling.

Av 2 kap. 34 § skollagen framgår bland annat att huvudmannen ska se till att all personal i den verksamhet som huvudmannen har ansvar för enligt denna lag har nödvändiga insikter i de föreskrifter som gäller för skolväsendet. Lag (2021:452).

Av 6 kap. 6 § skollagen framgår att huvudmannen ska se till att det inom ramen för varje särskild verksamhet bedrivs ett målinriktat arbete för att motverka kränkande behandling av barn och elever.

Enligt 6 kap. 7 § skollagen framgår att huvudmannen ska se till att det genomförs åtgärder för att förebygga och förhindra att barn och elever utsätts för kränkande behandling.

Av 6 kap. 10 § skollagen framgår att en lärare eller annan personal som får kännedom om att ett barn eller en elev anser sig ha blivit utsatt för kränkande behandling i samband med verksamheten är skyldig att anmäla detta till rektorn. En rektor som får kännedom om att ett barn eller en elev anser sig ha blivit utsatt för kränkande behandling i samband med verksamheten är skyldig att anmäla detta till huvudmannen. Huvudmannen är skyldig att skyndsamt utreda omständigheterna kring de uppgivna kränkningarna och i förekommande fall vidta de åtgärder som skäligen kan krävas för att förhindra kränkande behandling i framtiden.

Skolinspektionens bedömning

Skolinspektionen bedömer att det finns brister på skolenheten gällande det åtgärdande arbetet mot kränkande behandling.

Av Skolinspektionens utredning framkommer att alla händelser som skulle kunna utgöra kränkande behandling inte anmäls till rektor. Detta på grund av att det inte är tydligt för alla vuxna vad som utgör en kränkande behandling, vem som ska göra anmälan, när och hur den ska göras men även att lärare av olika skäl avstår från att anmäla. Av utredningen framgår även att rektor beslutat att vissa rastvärdar inte ska anmäla kränkande behandling utan i stället ska meddela elevernas mentorer som ska göra anmälan. Detta tillvägagångssätt frångår skollagens bestämmelser, där det framgår att en lärare eller annan personal som får kännedom om att en elev anser sig ha blivit utsatt för kränkande behandling i samband med verksamheten är skyldig att anmäla detta till rektor. Det faktum att all kränkande behandling inte anmäls, oavsett orsak, är en brist. Detta medför att det förekommer kränkningar på skolan som eftersom de inte anmälts till

rektor inte heller anmäls vidare till huvudmannen. Huvudmannen kan därigenom inte uppfylla sitt ansvar att utreda händelser och vidta åtgärder för att förhindra kränkande behandling i framtiden.

Vad gäller skyldigheten att agera vid kränkande behandling, starta utredningar och vidta åtgärder för de anmälningar som gjorts samt tillse att en anmälan om kränkande behandling görs till huvudmannen, framkommer inte annat än att verksamheten uppfyller författningarnas krav.

Val av ingripande

Skolinspektionen får förelägga en huvudman som står under dess tillsyn att fullgöra sina skyldigheter, om verksamheten inte uppfyller de krav som följer av de föreskrifter som gäller för verksamheten (26 kap. 10 § skollagen).

Kungsbacka kommuns verksamhet vid Toråsskolan 4–6 uppfyller inte författningarnas krav vad gäller utredning av ordningsstörande beteenden och anmälan om kränkande behandling. Det finns därför skäl att förelägga Kungsbacka kommun att fullgöra sina skyldigheter och vidta åtgärder för att avhjälpa bristerna.

Anmärkning

Plan mot kränkande behandling

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Huvudmannen har inkommit med planer mot kränkande behandling för Toråsskolan. Lärare och rektor uppger i intervju att planerna gäller för både Toråsskolan F–3 och Toråsskolan 4–6.

Planen för läsåret 2025/26 innehåller en översikt av de åtgärder skolorna bedömer behövs för att förebygga och förhindra kränkande behandling av elever. Planen innehåller även en redogörelse för vilka åtgärder som avses påbörjas eller genomföras under kommande år samt en redogörelse för hur åtgärder har genomförts under föregående år. I planen framgår dock inte vilka åtgärder som gäller för vilken skolenhet och inte heller vilka åtgärder som genomförts på varje skolenhet under föregående år.

Elever och lärare uppger i intervju att eleverna har deltagit i planen i klasserna, och genom att svara på en trygghetsenkät. Elever känner även till de åtgärder som planen innehåller och uppger att de vidtas. Lärare uppger vidare att de genomför det förebyggande arbete som står i planen som rastvårdskap och värdegrundsarbete. Personal i elevhälsan uppger i

intervju att skolan arbetar förebyggande för trygghet genom till exempel rastvärdar och användande av sociogram vid nya grupperingar.

Lärare och rektor uppger i intervju att resultatet för trygghetsenkäten anges samlat för de båda skolorna och inte på skolenhetsnivå. Lärare uppger vidare att de gör analyser i arbetet med planen på stadienivå, årskursnivå och klassnivå och kommer på åtgärder men har inte med det i planen. Personal i elevhälsan uppger i intervju att det, i planen, inte går att urskilja vilken verksamhet det gäller, men att de har varit med och tittat på resultat av trygghetsenkäten utifrån olika årskurser men att den analysen inte finns med i planen. De uppger även att då det är olika typer av problem som förekommer på de olika verksamheterna kanske de borde framgå i planen. Rektor uppger att det inte går att utläsa i planen om vilka åtgärder och analyser som gäller för årskurs 4–6 utan att planen gäller för båda skolenheter. Rektor uppger vidare att det finns delar där skolenheterna skiljer sig åt men att det inte framgår av planen.

Rättslig reglering

Av 5 kap. 3 § skollagen framgår bland annat att alla elever ska tillförsäkras en skolmiljö där utbildningen präglas av trygghet. Vidare ska huvudmannen säkerställa att det på skolenheten bedrivs ett förebyggande arbete som syftar till att skapa trygghet.

Av 6 kap. 8 § skollagen framgår att huvudmannen ska se till att det varje år upprättas en plan med en översikt över de åtgärder som behövs för att förebygga och förhindra kränkande behandling av barn och elever. Planen ska innehålla en redogörelse för vilka av dessa åtgärder som avses att påbörjas eller genomföras under det kommande året. En redogörelse för hur de planerade åtgärderna har genomförts ska tas in i efterföljande års plan.

Av 2 § förordning [2006:1083] om barns och elevers deltagande i arbetet med en plan mot kränkande behandling framgår att en plan mot kränkande behandling ska upprättas, följas upp och ses över under medverkan av barnen eller eleverna vid den verksamhet som planen gäller för.

Skolinspektionens bedömning

Av utredningen framgår att huvudmannen har upprättat en plan mot kränkande behandling som innehåller en översikt över de åtgärder som behövs för att förebygga och förhindra kränkande behandling och att eleverna deltar i utformningen av planen. Det framgår även att det arbete som beskrivs i planen genomförs i praktiken. Den upprättade planen gäller dock för två skolenheter även då utredningen visar att det förekommer olika analyser och behov på de olika skolenheterna. Skolinspektionen konstaterar att det arbete som beskrivs i planen ska utgå från den specifika skolenhetens behov av att förebygga och förhindra kränkande behandling. Det finns dock inget som hindrar att planen är gemensam för flera skolenheter så länge de specifika förhållandena för respektive verksamhet framgår i planen. I den plan som huvudmannen inkommit med framgår inte vilka specifika behov den nu aktuella skolenheten har av att förebygga och förhindra kränkande behandling, vilket är en brist.

Val av ingripande

Skolinspektionen får i stället för att meddela ett föreläggande tilldela en huvudman, som står under dess tillsyn, en anmärkning vid mindre allvarliga överträdelser av vad som gäller för verksamheten (26 kap. 11 § skollagen). Huvudmannen är då skyldig att inom viss tid åtgärda de brister som föranlett anmärkningen. Kungsbacka kommuns verksamhet vid Toråsskolan 4–6 uppfyller inte författningarnas krav vad gäller planen mot kränkande behandling då det inte av planen framgår vilka specifika behov skolenheten har av att förebygga och förhindra kränkande behandling. Utredningen visar dock att planen i övrigt innehåller lagstadgade delar. Det framgår också att eleverna känner till och har deltagit i arbetet med planen samt att det förebyggande och åtgärdande arbetet utförs enligt planen. Mot denna bakgrund bedömer Skolinspektionen bristen som mindre allvarlig och finner därför skäl att tilldela ange Kungsbacka kommun en anmärkning.

X Frida Eek

Beslutsfattare
Signerat av: Frida Eek

X Jenny Lind

Föredragande
Signerat av: Jenny Lind

I ärendets slutliga handläggning har även Alia-Maria Delgado, utredare medverkat.